

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Чикаренко І.А.

«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правове забезпечення електронного урядування»

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
07 Управління та адміністрування
281 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність 073 Менеджмент
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Статус вибіркова, фахова
Загальний обсяг 4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю диференційований залік
Термін викладання 3-тя чверть
Мова викладання українська

Викладачі: д.держ.упр., проф. Баштанник В.В.
к.х.н., доцент Кравцов О.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове забезпечення електронного урядування» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 281 Публічне управління та адміністрування та 073 Менеджмент / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 15 с.

Розробники:

– Баштанник Віталій Володимирович, професор, доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування;

– Кравцов Олег Валентинович, доцент, кандидат хімічних наук, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування;

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять	5
5.2 Командне / індивідуальне завдання	7
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	8
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Правове забезпечення електронного урядування» – Формування у здобувачів вищої освіти комплексу спеціальних знань щодо використання методології та основних технологій правового регулювання електронного урядування, розвиток компетентностей здобувачів у сфері правового забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних технологій у публічному управлінні, вирішення проблемних ситуацій, пов'язаних із впровадженням, організацією та захистом електронних сервісів і послуг у межах електронного урядування.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
Шифр ДРН	Зміст
ДРН – 01	Продемонструвати розуміння теоретичних та методологічних основ правового регулювання у сфері електронного урядування, тенденцій розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у публічному управлінні, а також забезпечення належного рівня діяльності органів влади шляхом впровадження цифрових інструментів обслуговування громадян.
ДРН – 02	Продемонструвати знання характерних особливостей функціонування електронного урядування у сучасних умовах цифровізації публічного управління та розуміння основ розроблення суспільно важливих програм забезпечення інтеграції електронних послуг на місцевому та регіональному рівнях
ДРН – 03	Продемонструвати розуміння правових засад впровадження електронних державних сервісів на національному, регіональному та місцевому рівнях, вміння розрізняти механізми правового забезпечення їх функціонування, аналізувати проблеми у сфері цифрового урядування, здійснювати порівняльний аналіз правових механізмів і розробляти практичні алгоритми їх впровадження
ДРН – 04	Продемонструвати розуміння сутності підходів та інструментів державної політики у сфері електронного урядування, спрямованих на розвиток цифрової інфраструктури публічного управління, а також інтеграцію електронних послуг у рамках глобальних та національних політик цифровізації
ДРН – 05	Продемонструвати розуміння сутності планування заходів трансформації органів влади в межах електронного урядування, включно з підходами до оцінювання ефективності та суспільної корисності таких заходів для забезпечення прозорості, підзвітності та швидкодії публічної адміністрації
ДРН – 06	Продемонструвати здатність обґрунтування доцільності використання електронних інструментів управління для оптимізації діяльності органів влади, а також розробляти концепції оцінювання функціонування цифрових платформ і систем у сфері публічного управління.
ДРН – 07	Продемонструвати навички підготовки та проведення публічної презентації концепції впровадження електронного урядування на місцевому або

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
Шифр ДРН	Зміст
	регіональному рівні, а також аргументації доцільності використання цифрових платформ і фінансово-правових механізмів під час обговорення з представниками заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих із вивчених дисциплін за попереднім рівнем вищої освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	18	42	4	56
практичні	60	36	24	6	54
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	54	66	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН – 01	1. Особливості правового забезпечення електронного врядування.	12
	1.1. Сучасна концепція публічного управління в умовах цифрової трансформації. Базові поняття у сфері електронного врядування	
	1.2. Спеціальні правові режими функціонування електронних систем у публічному управлінні.	
	1.3. Сутність конституційного регулювання електронного врядування.	
	1.4. Особливості нормативного забезпечення електронного врядування.	
	1.5. Складники системи державного регулювання електронного врядування.	
ДРН – 02	2. Механізми правового забезпечення електронного врядування	12

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	2.1. Сутність правового регулювання електронного врядування.... 2.2. Запровадження електронного врядування у публічному управлінні 2.3. Безпекові аспекти функціонування електронних систем у публічній адміністрації 2.4. Поняття забезпечення прав і свобод людини у межах електронного врядування	
ДРН – 03	3. Основи формування управлінської платформи електронного врядування 3.1. Очікувані результати впровадження електронного врядування. Основні напрями та види діяльності у процесі цифрової трансформації публічного управління 3.2. Виклики та загрози у процесі впровадження електронного врядування та цифровізації публічних послуг 3.3. Презентація електронних сервісів та платформ публічного управління 3.4. «Багаторівневність» в системі електронного врядування: взаємодія національних, регіональних та місцевих електронних систем.	12
ДРН – 04	4. Основи підготовки до запровадження електронного врядування 4.1. Особливості забезпечення кібербезпеки в межах електронного врядування 4.2. Специфічні механізми реалізації електронних послуг та сервісів у публічному управлінні 4.3. Органи публічного управління загальної компетенції у сфері функціонування електронного врядування 4.4. Органи публічного управління спеціальної компетенції у сфері функціонування електронного врядування (цифровізації, кібербезпеки, захисту даних).	12
ДРН – 05	5. Особливі режими у сфері електронного врядування 5.1. Правове забезпечення функціонування електронного врядування в умовах кібератак та інших загроз інформаційній безпеці 5.2. Правове регулювання електронного врядування в умовах надзвичайних ситуацій (техногенних аварій, збоїв у роботі інформаційних систем) 5.3. Проекти співробітництва органів публічного управління і територіальних громад у сфері цифрового розвитку та електронної демократії 5.4. Моніторинг ефективності функціонування систем електронного врядування та надання електронних послуг 5.5. Протидія деструктивним впливам на системи електронного врядування (кібератаки, дезінформація, порушення захисту	12

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	даних).	
	Практичні заняття	60
ДРН – 06	1. Обґрунтування актуальності електронного врядування для вирішення сучасних викликів у публічному управлінні	12
	2. Розроблення концепції електронного врядування (правові, технічні та організаційні аспекти).	12
	3. Регіональні моделі реалізації електронного врядування з урахуванням рівня цифрової готовності територій	12
ДРН – 07	4. Підготовка публічної презентації концепції електронного врядування	12
	5. Презентація командного / індивідуального завдання з розроблення моделі електронного врядування	12
	РАЗОМ	120

5.2 Командне / індивідуальне завдання

Командне / індивідуальне завдання «Розробка концепції функціонування регіональної системи публічного управління в умовах електронного врядування» полягає у розробленні та захисті здобувачами вищої освіти робочого проекту концепції цифрової трансформації публічного управління та забезпечення кібербезпеки на регіональному рівні. Пропонується робота в команді (5-7 осіб).

Форма проведення: розроблення, презентація та захист (відповіді на запитання, дискусія) командного / індивідуального завдання перед аудиторією (бажано використовувати MS PowerPoint).

Зміст завдання: на прикладі діяльності місцевої державної адміністрації або на прикладі окремої галузі (сфери діяльності), в якій працює здобувач розробити концепцію державної безпеки та правопорядку, результатом реалізації якого буде безпековий ефект для певної громади / території.

Для представлення результатів виконання завдання необхідно заповнити відповідний шаблон, який розміщено у застосунку Teams MS Office та на дистанційній платформі Moodle. Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

Для представлення результатів виконання завдання необхідно заповнити відповідний шаблон, який розміщено у застосунку Teams MS Office та на дистанційній платформі Moodle.

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення НТУ ДП «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня (для другого (магістерського) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача вищої освіти
практичні	командне / індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або командного / індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК
(магістр)**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань 	<p>Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність:</p> <ul style="list-style-type: none"> – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i>Уміння/навички</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; ◆ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; ◆ здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за 	<p>Відповідь характеризує уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність 	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	зразком	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефхівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
♦ управління робочими або навчальними процесами, які є складними,	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; ☐ відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; ☐ здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	(відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання.

Активований корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one).

Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote.

Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Картузова І.О., Ославський М.І. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення розбудови електронного урядування в Україні. *Публічне управління та адміністрування*. 2024. № 2. С. 195-200.
2. Біла-Тіунова Л. Р., Аверочкіна Т. В. Правові засади розвитку електронного урядування в Україні. *Київська часопрва*. 2023. № 1. С. 16-21.
3. Арістова І. В., Серета О. Г. Електронне урядування як інноваційний інструмент державного управління. *Теорія та практика державного управління*. 2021. № 3(74). С. 1-8.
4. Брижко В. М., Цимбалюк В. С. Електронне урядування: навч. посіб. / за заг. ред. проф. О. В. Черевка; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ: КНТЕУ, 2022. 324 с.
5. Петренко П. С. Правове забезпечення інформаційної безпеки в системі електронного урядування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2022. Вип. 71. С. 134-138.

6. Грицяк Н. В., Охріменко І. М. Адміністративно-правове забезпечення електронного урядування в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2. С. 87-94.

7. Клименко І. В., Лисенко О. М. Електронне урядування в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 117-121.

8. Коломоєць Т. О., Гурковський В. І. Захист персональних даних в умовах електронного урядування: адміністративно-правовий аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 5. С. 362-365.

9. Бугайчук К. Л. Адміністративно-правове регулювання електронного документообігу в органах публічної влади. *Порівняльно-аналітичне право*. 2022. № 3. С. 145-149.

10. Верланов, С. (2024). Сучасний стан нормативно-правового забезпечення розбудови електронного урядування в Україні. *Державне управління: теорія і практика*, 4(2), 35-48.

11. Дашковський, О. (2023). Інформаційна безпека у правовому забезпеченні електронного урядування. *Науковий вісник публічного управління*, 2(1), 67-72.

12. Глущенко, М. (2023). Процедурні аспекти реалізації електронного урядування: нормативне забезпечення. *Вісник національної академії правових наук України*, 3(1), 45-60.

13. Савчук, Р. (2022). Електронний уряд та цифровізація державного управління: аналітичний огляд правових підходів. *Юридичний журнал «Право України»*, 4(1), 22-30.

14. Палій, О. (2022). Міжнародно-правові стандарти електронного урядування та їх імплементація в Україні. *Український журнал міжнародного права*, 3(2), 15-30.

15. Кухта, Н.В. (2023). Законодавче забезпечення ефективності функціонування електронних ресурсів у публічному секторі. *Журнал «Електронна демократія»*, 5(1), 43-50.

Нормативні документи

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Закон України «Про національну безпеку України» № 2469-VIII від 21.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.

3. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

4. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII : станом на 28 черв. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>.

5. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII : станом на 18 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.

6. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI : станом на 27 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.

7. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 № 1089-IX : станом на 15 листоп. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>.

Додаткові

1. Бойко, А. Д. (2022). Правове регулювання електронного документообігу: сучасні виклики та перспективи. *Юридичний вісник України*, 3(2), 45–50.

2. Іваненко, О. С. (2023). Законодавче регулювання використання електронних підписів у публічному управлінні. *Вісник Конституційного права України*, 2(45), 56–62.

3. Семененко, Т. О. (2024). Розвиток електронної демократії в Україні: правові аспекти. *Державне управління: теорія та практика*, 4(1), 18–29.

4. Тимошенко, І. М. (2023). Забезпечення кібербезпеки в рамках функціонування електронного урядування. *Український журнал права та суспільства*, 5(3), 77–86.

Інформаційні ресурси

1. Портал електронного урядування України – «Дія» : <https://diia.gov.ua>
2. Офіційний вебсайт Верховної Ради України <https://zakon.rada.gov.ua>
3. Міністерство цифрової трансформації України <https://thedigital.gov.ua>

Навчальне видання

**Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
«Правове забезпечення електронного урядування»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальностей 281 Публічне управління та адміністрування,
073 Менеджмент**

Розробники:

**Баштанник Віталій Володимирович
Кравцов Олег Валентинович**

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19